

L'estat de la immigració a Catalunya. Anuari 2007

Maria Jesús Larios i Mònica Nadal (directores)

Resum executiu elaborat per Mònica Nadal

L'estat de la Immigració a Catalunya. Anuari 2007 és la novena edició d'una sèrie començada l'any 1999 i dedicada a analitzar els aspectes i les dades més destacades a l'entorn de la immigració al llarg de l'any. El projecte aglutina la perspectiva jurídica i la sociodemogràfica. Presenta de manera sistemàtica dades actuals, descrivint i analitzant diferents aspectes de la presència i participació

de la població immigrada al nostre país.

L'edició d'enguany s'inicia amb una anàlisi sobre les tendències migratòries recent i la presència de la població estrangera a les comarques catalanes. La gestió de certs aspectes dels fluxos migratoris (els menors d'edat que migren sols, l'empadronament, els reagrupaments familiars com a via d'accés al país o la contractació en origen, entre d'altres) ocupa també una part important del contingut

Com en altres edicions, s'aborda la participació de la població estrangera en el sistema educatiu i en el mercat de treball. Com a novetat, enguany s'incorpora una anàlisi de l'autoocupació i la iniciativa empresarial de la població estrangera, i una explotació de l'Enquesta de Salut de Catalunya centrada en la salut de la població estrangera.

El recull de la jurisprudència i la normativa més rellevant produïda al llarg del 2007 i l'anàlisi crítica de la Sentència del Tribunal Constitucional sobre els drets fonamentals dels estrangers completen el volum que pretén consolidar l'Anuari com a publicació de referència en el coneixement de la immigració al nostre país.

La majoria d'aquests articles els podeu descarregar en el web del Migracat, tal i com s'indica en la taula següent.

Tendències recents de l'evolució de la població estrangera a Catalunya: cap a un canvi de cicle? [RECERCA A FONDS]

Fernando Gil Alonso i Andreu Domingo i Valls

1. La població estrangera resident a Catalunya segons el padró a 1 de gener de 2007: indicis de canvi
 - Introducció: unes dades qüestionades per la modificació de la normativa de reempadronament
 - Espanyols i estrangers empadronats: evolució recent
 - Evolució de la població estrangera amb residència legal
 - Un altre contrast: les dades de la Seguretat Social
 - Sobre l'evolució recent dels estocs: massa aviat per parlar de canvi de cicle
2. Els fluxos d'immigració i emigració: les dades de la Encuesta de Variaciones Residenciales (EVR) de l'any 2006
 - Incertesa en el recompte dels fluxos
 - Entrades i sortides d'estrangers i saldos migratoris a Catalunya l'any 2006
3. El moviment natural de la població de nacionalitat estrangera: les novetats de l'any 2006
 - La nupcialitat: els matrimonis amb estrangers augmenten, la resta disminueixen
 - La fecunditat: continua el creixement dels naixements de pares estrangers
 - Defuncions d'estrangers: estabilització en nivells molt baixos
4. En resum i conclusió
5. Referències bibliogràfiques

La població de nacionalitat estrangera a les comarques catalanes [DADES I ESTADÍSTIQUES]

Andreu Domingo i Valls i Fernando Gil Alonso

Els reagrupaments familiars a Catalunya: evolució i característiques dels fluxos de reagrupament familiar [DADES I ESTADÍSTIQUES]

Rosalina Alcalde Campos

1. Evolució dels permisos de reagrupament concedits (CO) i concedits pendents d'entrada (CP) a Catalunya
2. Qui reagrupa qui? El parentiu de les persones reagrupades
3. Els reagrupaments familiars: qüestió de sexe?
4. Les edats dels membres familiars reagrupats
5. Consideracions finals
6. Referències bibliogràfiques

La discriminació en el reagrupament dels ascendents d'espanyol respecte a la situació de la resta de ciutadans comunitaris. Previsió del Reial Decret 240/2007 [POLÍTIQUES I LEGISLACIÓ → PER SABER-NE MÉS]

Imma Mata i Burgarolas

1. Marc normatiu
2. Diferències entre el règim aplicable al reagrupament dels ascendents de ciutadà espanyol i el dels ascendents de ciutadà de la Unió Europea i d'altres estats part en l'Acord sobre l'EEE
 - Impossibilitat que un ciutadà espanyol pugui reagrupar els ascendents de la seva parella registrada.
 - Aplicació d'un procediment administratiu amb més tràmits i amb l'exigència de molts més requisits. Obtenció d'una autorització de residència de ciutadà estranger i no de familiar de ciutadà de la Unió Europea. Impossibilitat de regularitzar-se a Espanya
3. Valoracions i accions davant d'aquesta discriminació

La gestió municipal de l'empadronament dels immigrants a Catalunya [POLÍTIQUES I LEGISLACIÓ → PER SABER-NE MÉS]

Laura Díez Bueso

1. La importància del padró municipal en l'estatut jurídic de l'immigrant
2. Els avantatges del padró municipal com a registre de la població del municipi
3. La unitat de criteris en la gestió del padró com a garantia de la seguretat jurídica de l'immigrant
4. El coneixement de la normativa i de l'ús de les dades del padró com a eines imprescindibles per a la gestió adequada
5. El principi de publicitat i de coordinació administrativa com a garantia dels drets de l'immigrant

Migracions conscients. L'experiència de contractació en origen d'Unió de Pagesos

Joan Josep Verge Oms

1. Contractacions en origen, migracions circulars i paper de l'empresariat
2. Els antecedents
3. El Programa Integral de Fluxos de Treballadors de Temporada
 - Actuacions abans de campanya
 - Selecció i contractació
 - Durant la campanya agrària
 - Després de la campanya
4. Conclusió i missió del programa

El pont està trencat: reflexions sobre les causes i conseqüències de la STC 236/2000 [POLÍTIQUES I LEGISLACIÓ → PER SABER-NE MÉS]

Andrée Viana Garcés i Itziar Gómez Fernández

1. Panoràmica i zoom sobre la STC 236/2007
 - Primera panoràmica: La fractura d'una expectativa. L'escenari malgastat
 - Zoom: Els detalls d'una peça complicada
2. Una altra ruptura per al pont. Dels efectes de l'última generació de sentències o d'una mutació perversa a l'avenir
 - Les decisions desestimatòries
 - La declaració d'inconstitucionalitat (amb nul·litat) i les declaracions de pèrdua sobrevinguda de l'objecte del recurs
 - Les sentències estimatòries d'inconstitucionalitat sense nul·litat
3. Annex. Guia de lectura de les Sentències sobre la LO 8/2000

La inserció laboral de la població immigrada [DADES I ESTADÍSTIQUES]

Miguel Pajares Alonso

1. Evolució de la població immigrada ocupada a Catalunya
2. Evolució de la població immigrada ocupada segons la nacionalitat d'origen
3. Dones immigrades afiliades a la Seguretat Social segons la nacionalitat
4. Sectors laborals d'inserció de la població immigrada
5. La inserció laboral de les dones immigrades per règims de la Seguretat Social
6. Distribució per categories laborals
7. Distribució per categories laborals de les dones immigrades
8. Taxes d'activitat i d'ocupació de la població immigrada
9. Atur de la població immigrada
10. Conclusions

L'autoocupació de la població estrangera a Catalunya. Una aproximació quantitativa [DADES I ESTADÍSTIQUES]

Sònia Parella Rubio i Marc Sabadí Brugués

1. L'autoocupació de la població estrangera a partir de les dades que proporciona l'estadística d'afiliats a la Seguretat Social
 - L'autoocupació de la població estrangera a partir de les dades sobre treballadors afiliats al Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA) de la Seguretat Social
 - L'autoocupació de la població estrangera a partir de la dependència laboral dels treballadors afiliats a la Seguretat Social
2. Aproximació quantitativa a les característiques de les empreses de titularitat estrangera a Catalunya
3. Conclusions
4. Referències bibliogràfiques
5. Taules annexes

La salut de la població a Catalunya. El paper de la immigració [DADES I ESTADÍSTIQUES]

Rosa Puigpinós i Riera ; Rodrigo Villegas Ríos; Maica Rodríguez Sanz i Carme Borrell i Thió

1. L'estat de salut i la immigració
2. Objectius i metodologia
3. Les característiques sociodemogràfiques de la població
4. Els estils de vida
5. La salut percebuda, els trastorns crònics, la limitació de l'activitat i les lesions
6. La salut mental
7. La utilització de serveis sanitaris i les pràctiques preventives
8. Conclusions
9. Referències bibliogràfiques
10. Annex

La presència de l'alumnat estranger en el sistema educatiu de Catalunya els cursos 2006-2007 i 2007-2008 [DADES I ESTADÍSTIQUES]

Mònica Nadal Anmella

1. Evolució de l'alumnat estranger
2. L'alumnat estranger en els cicles educatius
3. Centres públics i centres privats concertats
4. L'alumnat estranger al territori: províncies i comarques

Les menors migrants no acompanyades marroquines: una nova tendència? [RECERCA A FONDS]

Violeta Quiroga Raimúndez

1. Metodologia
2. Dades sociodemogràfiques

- La dimensió del fenomen
- Les edats
- Les zones d'origen
- 3. Les famílies
 - La composició familiar
 - La relació familiar
 - L'economia i la feina
 - El nivell d'instrucció de la família i de la menor
- 4. El projecte migratori
 - Els antecedents migratoris a Europa
 - Les causes principals i els detonants de l'emigració
- 5. Estratègies migratòries
 - Principals fronteres de pas i mitjans de transport
 - La implicació de la família
 - Intermediaris per passar la frontera
- 6. L'arribada a Catalunya
 - Els primers dies
 - La xarxa social de suport informal
 - La xarxa laboral
- 7. La xarxa institucional: la sortida de la invisibilitat
 - La detecció
 - La xarxa de protecció a la infància i a l'adolescència
- 8. Expectatives de futur
- 9. Principals conclusions
- 10. Referències bibliogràfiques

El tractament dels menors sense referents familiars a Catalunya: règim normatiu, jurisprudència destacada i noves tendències [POLÍTIQUES I LEGISLACIÓ → PER SABER-NE MÉS]

David Moya Malapeira

1. Contextualització del fenomen dels MEINA i breu descripció del sistema d'intervenció protectora
 - En quin moment ens trobem? Antecedents de la situació actual
 - Breu recordatori del procediment general d'intervenció sobre els MEINA
2. Novetats en el tractament dels MEINA al llarg del 2007
 - Novetats normatives en el tractament dels menors sense referents familiars al llarg del 2007
 - Convenis internacionals de repatriació assistida de menors immigrants no acompanyats
3. La intervenció correctora dels tribunals en la interpretació de la normativa sobre menors desemparats
 - La presumpció de la minoria d'edat
 - Les condicions de repatriació del menor
 - El dret d'audiència del menor
 - La participació preceptiva del ministeri fiscal

- Les condicions de suspensió judicial de la repatriació
 - L'entrada de menors subsaharians desemparats a Catalunya: un fenomen nou per a problemes ja tradicionals del nostre sistema de protecció de menors
 - Dades estadístiques i contextualització del fenomen dins els fluxos migratoris actuals
 - Els nous problemes que plantegen els menors subsaharians als sistemes de protecció de menors autonòmics
4. Conclusions
 5. Referències bibliogràfiques

Resum normatiu i jurisprudencial [POLÍTIQUES I LEGISLACIÓ → PER SABER-NE MÉS]

Natalia Caicedo Camacho

1. Disposicions adoptades per la Unió Europea
2. Disposicions estatals
 - Tractats internacionals
 - Legislació i disposicions reglamentàries
3. Disposicions catalanes
4. Jurisprudència destacada
 - Jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans
 - Jurisprudència del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees
 - Jurisprudència del Tribunal Constitucional
 - Jurisprudència del Tribunal Suprem
 - Jurisprudència del Tribunal de Justícia de Catalunya